

Mirakelmissionen i Bolivia

Räddar synen på miljoner

Text • foto: Torbjörn Björkman

Mirakelmissionen är tillsammans med alfabetiseringskampanjen "Jag kan visst" de ALBA-projekt som mest direkt förbättrat flest människors levnadsvillkor. Mirakelmissionen går ut på att återställa eller rädda synen där det går. De synskadade får genomgå undersökning och får behandling, framför allt operation av gråstarr.

Det hela började med kubanernas alfabetiseringskampanj i Venezuela, då det visade sig att många hade för dålig syn för att kunna läsa. En skytteltrafik med flyg upprättades för resor till Kuba och operation där på löpande band. Sedan byggdes ögonkliniker upp i Venezuela och hittills har över 1,2 miljoner venezolaner fått bättre syn.

Sedan 2005 har fler och fler länder fått ta del av Mirakelmissionen, och ögonkliniker har byggts upp både i ALBA-länder och andra. Synundersökning, operation, transport och rehabilitering erbjuds gratis. Projektet drivs av kubanska läkare, i samarbete med lokal sjukvårdspersonal.

Jag träffade kubanska ögonläkare i november 2008 i Bolivia. I huvudstaden La Paz fanns 195 kubanska och 32 bolivianska specialister vid de 18 ögonkliniker som Kuba etablerat. De hade genomfört 300.000 operationer sedan starten 2005.

Fram till augusti 2010 hade antalet personer som återfått synen i Bolivia vuxit till 538.000 varav 400.000 bolivianer. De övriga kom från grannländerna: 25.000 argentinare, 30.000 brasilianare, 20.000 peruaner och även

chilenare och andra. Mirakelmissionen är verksam i 32 länder i Latinamerika, Karibien, Asien och Afrika. Totalt har närmare 2 miljoner människor återfått eller förbättrat synen.

Kubanerna höll ett högt tempo i La Paz. På offentliga möten informerade de om synundersökningar och behandling, och att det var gratis. De samarbetade med den boliviansk-kubanska solidaritetsrörelsen och med kommunala vårdcentraler. En vanlig dag tog de emot 170 patienter mellan klockan 9 och 14, gjorde 15 laboratorieundersökningar och skickade 25 till ögonoperation. Dessutom ställde en lokal vårdcentral upp med gratis tandläkarmottagning för 70 patienter.

En dag var jag med när de kubanska läkarna hyllades på ett sjukhus vid Altiplano. Det var folkfest med kubanska och bolivianska kulturinslag. På 80-årsdagen av Che Guevaras födelse, den 14 juni, hyllade president Evo Morales hans minne genom att inviga en familjeläkarstation i den lilla staden La Higuera där Che mördades 1967 och en vårdcentral i Vallegrande. Båda hade donerats av Kuba och som också stod för personalen. Även bolivianska militären, som bar ansvaret för mordet på Che, deltog i en hyllning. Det skedde under en ceremoni vid Titikakasjön.

Inför 40-årsminnet av Che Guevaras sista dag i livet uppmärksammade latinamerikanska massmedia att sonen till sergeant Mario Terán, han som dödade Che, berättat att hans far opererats för gråstarr. 40 år efter att han avlossat de dödande skotten fick han tillbaka sin syn av kubanska läkare, utbildade i Ches anda. Sonen, som framförde faderns tack till massmedia, tillhör idag de som bygger det nya Latinamerika i samma anda.

En av ögonläkarna, Cecilia Vitoria Galán López från Havanna, hade bott i La Paz ett halvår och skulle stanna i två år. Hon sa: - Jag trivs och gör ett viktigt arbete, men det är kallt. Jag föredrar dock kylan framför värmen på Kuba.

